

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 1

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a sonradan giren bazı âlimlerle ilgili hangi durum anlatılıyor? (18 kelime)
Önceki dinlerden gelen bazı

2-) Bu yanlış karışmanın sonucu ne olmuştur? (10 kelime)
Gerçeğe uymayan

3-) Dördüncü Asıl'a göre, hadisin asıl sözüyle karışan iki şey nedir? (9 kelime)
Rivayet edenlerin

4-) Rivayet edenlerin söz veya yorumlarının hadisten sayılması hangi sonuca yol açmıştır? (12 kelime)
Hatalı bazı değerlendirmeler

5-) Beşinci Asıl'da, veli kulların kalbine gelen manalar neden doğrudan hadis kabul edilmemelidir? (12 kelime)
Çünkü ilham değerli

6-) Bu sebeple, keşif ve ilham yoluyla gelen bazı sözlerde ne olabilir? (5 kelime)
Hakikate

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında yayılmış bazı kıssa ve hikâyelerin hangi yönü öne çıkarılıyor? (13 kelime)
Kelime kelime gerçek

8-) Peygamber Efendimiz'in böyle tanınmış hikâyeleri kullanmasındaki gaye nedir? (11 kelime)
İnsanlara doğru

9-) Parçada, bu tür anlatımların eksik veya kusurlu görünmesi doğrudan dinin kusuru olarak mı sunuluyor? (10 kelime)
Hayır, daha

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 2

1-) Üçüncü Asıl'da sözü edilen eski din mensubu âlimlerin İslâm'a girmesi, bilgi aktarımı açısından nasıl bir problem doğurmuştur? (15 kelime)

Önceden bildikleri bazı

2-) Burada anlatılan hata, bilginin kendisinden mi yoksa ona verilen aidiyetten mi kaynaklanıyor? (14 kelime)

Daha çok bilginin

3-) Dördüncü Asıl'da insanın hataya açık olması, hadis değerlendirmesini nasıl etkiliyor? (11 kelime)

Raviler bazen

4-) Hadis metni ile ravinin yorumu birbirine karışınca ilim ehli nasıl bir hükme varabilmiştir? (10 kelime)

Aslında hadise

5-) Altıncı Asıl'a göre, atasözü gibi yaygınlaşmış kıssalara yaklaşırken en çok neye bakılmalıdır? (7 kelime)

Verilmek

6-) Böyle anlatımlarda neden kelimesi kelimesine dış görünüşe takılmamak gerekir? (14 kelime)

Çünkü bazen amaç,

7-) Altıncı Asıl'da kusurun Resûlullah'a değil de toplumdaki aktarım biçimine bağlanması neyi öğretir? (12 kelime)

Duyulan her rivayeti

8-) Bu tür kıssa ve hikâyelerin anlatılmasında "temsîl" ve "kinaye" kullanılması ne sağlar? (9 kelime)

Verilmek istenen

9-) Gerçek anlam bakımından bir problem görünürse, bunun kaynağı olarak ne gösteriliyor? (9 kelime)

Toplumsal örfü,

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 3

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a giren bazı eski din âlimleriyle birlikte gelen bilgiler neden sorunlu görülüyor? (15 kelime)

Çünkü onların önceki

2-) Dördüncü Asıl'da ravilerin hangi iki katkısı hadisin kendisiyle karışabiliyor? (8 kelime)

Kendi şahsî

3-) Bu karışıklık, hadis ilmi açısından neden önemlidir? (12 kelime)

Çünkü hadise ait

4-) Beşinci Asıl'da "ilham" sahibi kimseler tamamen güvenilir mi gösteriliyor? (15 kelime)

Hayır, güvenilirmez denmiyor;

5-) İlhamın bazen yanılabilmesi, dinî bilgi konusunda bize ne öğretir? (14 kelime)

Manevî hâller kıymetli

6-) Altıncı Asıl'da halk arasında meşhur olmuş hikâyelerin "örnek söz" gibi görülmesi ne demektir? (12 kelime)

İnsanların onları daha

7-) Peygamber Efendimiz'in böyle bilinen anlatımları kullanması hangi eğitim yöntemine örnektir? (10 kelime)

İnsanların anlayacağı

8-) Resûl-i Ekrem'in bu çeşit hikâyeleri kullanması, insanlara hitap ederken hangi kolaylığı sağlar? (10 kelime)

İnsanların zaten

9-) Bu dört asıl birlikte düşünüldüğünde, bazı rivayetlerde karışıklık çıkmasının genel sebepleri nelerdir? (17 kelime)

Eski yanlış bilgilerin taşınması,

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 4

1-) Üçüncü Asıl, geçmişten gelen bilgilerin dinî rivayetlere karışması konusunda nasıl bir uyarı yapıyor? (11 kelime)

Her eski

2-) Eski yanlış bilgilerin İslâm'a ait sanılması, insanların hangi konuda dikkatli olmasını gerektirir? (12 kelime)

Kaynağı araştırma ve

3-) Dördüncü Asıl'da ravilerin yorumlarının hadisten sayılması neden sakıncalıdır? (12 kelime)

Çünkü yorum insan

4-) Bu asılda insanın hata yapabilmesi hangi sonuca bağlanıyor? (9 kelime)

Gerçeğe uymayan

5-) Beşinci Asıl'da "muhaddes" kimselerden gelen manaların hadis kabul edilmesi neden doğru bulunmuyor? (11 kelime)

Çünkü bu

6-) Burada anlatılan hata ihtimali, ilhamı tamamen değersiz mi yapar? (10 kelime)

Hayır, değersiz

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında dilden dile dolaşan hikâyelerin hangi özelliği vurgulanıyor? (11 kelime)

Toplum içinde

8-) Peygamberimizin bu tarz anlatımları kullanması, doğrudan hüküm cümlesi kurmaktan hangi yönde ayrılır? (11 kelime)

Daha dolaylı,

9-) Dört asıl birlikte ele alındığında, rivayetlerdeki bazı zayıflıkların tek bir sebebi mi vardır? (17 kelime)

Hayır, birden fazla sebep

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 5

1-) Üçüncü Asıl'da anlatılan durum, farklı kültürlerden gelen bilgilerin dinî anlayışı nasıl etkileyebileceğini gösteriyor? (8 kelime)

Yanlış bilgiler

2-) Bu asıldan hareketle, yeni Müslüman olan bir âlimin her eski bilgisinin doğru kabul edilmesi uygun mudur? (9 kelime)

Uygun değildir;

3-) Dördüncü Asıl'a göre, hadisi nakleden kişinin kendi görüşü ile hadisin aslı birbirine karışırsa ne olur? (7 kelime)

Sonraki

4-) Böyle bir karışıklık rivayetlerin değerlendirilmesinde nasıl bir yanıla sebep olur? (12 kelime)

Asıl metinle ilgisi

5-) Beşinci Asıl'da veli kullara gelen bazı manalar neden dikkatle ele alınmalıdır? (8 kelime)

Çünkü manevî

6-) Burada "hadis telakki edilmek" ifadesinden ne anlaşılır? (8 kelime)

Hadis olmadığı

7-) Altıncı Asıl'da yaygın hikâyelerin gerçek anlamı yerine hangi yönü önemseniyor? (8 kelime)

Hangi maksatla

8-) Bu tür anlatımlarda görülen eksiklik veya gerçek anlamla uyuşmama kime bağlanıyor? (8 kelime)

Halk arasında

9-) Bu bölümün tamamından, hadisler konusunda nasıl bir anlayış geliştirmek gerekir? (13 kelime)

Acele hüküm vermeyen,

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 6

1-) Üçüncü Asıl'da geçen açıklamaya göre, bazı yanlış bilgiler İslâmî bilgiymiş gibi neden görülmüştür? (17 kelime)

Çünkü eski dinlerden gelen

2-) Burada anlatılan mesele daha çok bilinçli bir yalan mı, yoksa karıştırma ve yanlış zannetme mi? (6 kelime)

Daha

3-) Dördüncü Asıl'da hadisin metniyle karıştırılan şeyler, rivayet edenlerin hangi yönleriyle ilgilidir? (6 kelime)

Kendi

4-) İnsan hataya açık olduğuna göre, ravilerin yorumlarını değerlendirirken nasıl davranılmalıdır? (6 kelime)

Hadisin

5-) Beşinci Asıl'da ilham alan kimselerin sözleri neden doğrudan bağlayıcı hadis derecesine çıkarılmıyor? (11 kelime)

Çünkü o

6-) Bu asıl, manevî tecrübeler ile dinin kesin delilleri arasında nasıl bir fark koyuyor? (10 kelime)

Manevî tecrübeleri

7-) Altıncı Asıl'a göre halk arasında yaygınlaşmış bazı anlatılar hangi bakımdan değerlendirilmelidir? (7 kelime)

Eğitim

8-) Eğer bu anlatımların zahirinde bir eksiklik varsa, bunun sebebi nerede aranmalıdır? (7 kelime)

Halkın

9-) Bu dört asılın ortak dersi nedir? (17 kelime)

Rivayetlerde görülen her zorluğu

CEVAP ANAHTARI

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a sonradan giren bazı âlimlerle ilgili hangi durum anlatılıyor?
Önceki dinlerden gelen bazı bilgilerin, bu kimselerle birlikte taşındığı ve bunlardan doğru olmayan bazılarının İslâm'a ait sanıldığı anlatılıyor.
- 2-) Bu yanlış karışmanın sonucu ne olmuştur?
Gerçeğe uymayan bazı eski bilgiler, dinin kendi bilgisi gibi görülmüştür.
- 3-) Dördüncü Asıl'a göre, hadisin asıl sözüyle karışan iki şey nedir?
Rivayet edenlerin kendi sözleri ve hadisten çıkardıkları anlamlar karışmıştır.
- 4-) Rivayet edenlerin söz veya yorumlarının hadisten sayılması hangi sonuca yol açmıştır?
Hatalı bazı değerlendirmeler hadismiş gibi görülmüş, sonra da bunların zayıf olduğu söylenmiştir.
- 5-) Beşinci Asıl'da, veli kulların kalbine gelen manalar neden doğrudan hadis kabul edilmemelidir?
Çünkü ilham değerli olsa da insan yönü bulunduğu için yanılma ihtimali vardır.
- 6-) Bu sebeple, keşif ve ilham yoluyla gelen bazı sözlerde ne olabilir?
Hakikate tam uymayan şeyler bulunabilir.
- 7-) Altıncı Asıl'da halk arasında yayılmış bazı kıssa ve hikâyelerin hangi yönü öne çıkarılıyor?
Kelime kelime gerçek oluşundan çok, hangi ders ve öğüt için anlatıldığı öne çıkarılıyor.
- 8-) Peygamber Efendimiz'in böyle tanınmış hikâyeleri kullanmasındaki gaye nedir?
İnsanlara doğru yolu göstermek ve bir hakikati örnekle daha iyi anlatmaktır.
- 9-) Parçada, bu tür anlatımların eksik veya kusurlu görünmesi doğrudan dinin kusuru olarak mı sunuluyor?
Hayır, daha çok toplumun alışkanlıkları ve yaygın nakliyle ilgili görülüyor.

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da sözü edilen eski din mensubu âlimlerin İslâm'a girmesi, bilgi aktarımı açısından nasıl bir problem doğurmuştur?

Önceden bildikleri bazı yanlış bilgiler de beraber gelmiş ve bunlar Müslümanlar arasında dinî bilgi sanılmıştır.

2-) Burada anlatılan hata, bilginin kendisinden mi yoksa ona verilen aidiyetten mi kaynaklanıyor? Daha çok bilginin yanlış yere bağlanmasından kaynaklanıyor; eski bilgi İslâm'ın sözü gibi kabul ediliyor.

3-) Dördüncü Asıl'da insanın hataya açık olması, hadis değerlendirmesini nasıl etkiliyor? Raviler bazen yanlış yorum yapabildiği için, kendi sözleri hadisin parçası sanılabiliyor.

4-) Hadis metni ile ravinin yorumu birbirine karışınca ilim ehli nasıl bir hükme varabilmiştir? Aslında hadise ait olmayan bir söz yüzünden rivayeti zayıf görebilmişlerdir.

5-) Altıncı Asıl'a göre, atasözü gibi yaygınlaşmış kıssalara yaklaşırken en çok neye bakılmalıdır? Verilmek istenen mesaja ve irşad maksadına bakılmalıdır.

6-) Böyle anlatımlarda neden kelimesi kelimesine dış görünüşe takılmamak gerekir?

Çünkü bazen amaç, birebir tarih veya olay aktarmak değil, benzetme ve işaretle ders vermektir.

7-) Altıncı Asıl'da kusurun Resûlullah'a değil de toplumdaki aktarım biçimine bağlanması neyi öğretir?

Duyulan her rivayeti gelişigüzel değil, dikkatle ve usulüne göre anlamamız gerektiğini öğretir.

8-) Bu tür kıssa ve hikâyelerin anlatılmasında "temsîl" ve "kinaye" kullanılması ne sağlar?

Verilmek istenen dersi daha etkili ve anlaşılır hâle getirir.

9-) Gerçek anlam bakımından bir problem görünürse, bunun kaynağı olarak ne gösteriliyor?

Toplumun örfü, alışkanlığı ve yaygın duyum yoluyla aktarması gösteriliyor.

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a giren bazı eski din âlimleriyle birlikte gelen bilgiler neden sorunlu görülüyor?

Çünkü onların önceki birikimindeki bazı yanlışlar da taşınmış ve bunlar dinin asli bilgisi gibi anlaşılmıştır.

2-) Dördüncü Asıl'da ravilerin hangi iki katkısı hadisin kendisiyle karışabiliyor?

Kendi şahsî ifadeleri ve metinden çıkardıkları sonuçlar karışabiliyor.

3-) Bu karışıklık, hadis ilmi açısından neden önemlidir?

Çünkü hadise ait olmayan bir unsur hadismiş gibi değerlendirilirse yanlış hüküm verilebilir.

4-) Beşinci Asıl'da "ilham" sahibi kimseler tamamen güvenilir mi gösteriliyor?

Hayır, güvenilir denmiyor; fakat ilhamlarının hata ihtimali olduğu için hadisle aynı seviyede tutulmaması gerektiği anlatılıyor.

5-) İlhamın bazen yanlışabilmesi, dinî bilgi konusunda bize ne öğretir?

Manevî hâller kıymetli olsa da kesin ölçü yerine geçmez; sağlam delil ve dikkat gerekir.

6-) Altıncı Asıl'da halk arasında meşhur olmuş hikâyelerin "örnek söz" gibi görülmesi ne demektir?

İnsanların onları daha çok ders veren anlatımlar olarak benimsemesi, ayrıntılı gerçeklik aramamasıdır.

7-) Peygamber Efendimiz'in böyle bilinen anlatımları kullanması hangi eğitim yöntemine örnektir?

İnsanların anlayacağı örnek ve dolaylı anlatımla eğitim verme yöntemine örnektir.

8-) Resûl-i Ekrem'in bu çeşit hikâyeleri kullanması, insanlara hitap ederken hangi kolaylığı sağlar?

İnsanların zaten bildiği örnekler üzerinden öğüdü daha kolay kavramalarını sağlar.

9-) Bu dört asıl birlikte düşünüldüğünde, bazı rivayetlerde karışıklık çıkmasının genel sebepleri nelerdir?

Eski yanlış bilgilerin taşınması, ravilerin yorumlarının metne karışması, ilhamın hadis sanılması ve temsili anlatımların olduğu gibi anlaşılmamasıdır.

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl, geçmişten gelen bilgilerin dinî rivayetlere karışması konusunda nasıl bir uyarı yapıyor?

Her eski bilginin doğru ve İslâm'a ait sayılmaması gerektiği konusunda uyarıyor.

2-) Eski yanlış bilgilerin İslâm'a ait sanılması, insanların hangi konuda dikkatli olmasını gerektirir?

Kaynağı araştırma ve bilgiyi doğru yere nispet etme konusunda dikkatli olmasını gerektirir.

3-) Dördüncü Asıl'da ravilerin yorumlarının hadisten sayılması neden sakıncalıdır?

Çünkü yorum insan işidir ve yanılabilir; hadisin asıl ifadesiyle aynı değerle tutulamaz.

4-) Bu asılda insanın hata yapabilmesi hangi sonuca bağlanıyor?

Gerçeğe uymayan bazı söz ve çıkarımların hadis sanılmasına bağlanıyor.

5-) Beşinci Asıl'da "muhaddes" kimselerden gelen manaların hadis kabul edilmesi neden doğru bulunmuyor?

Çünkü bu manalar ilham yoluyla gelir ve ilhamda hata ihtimali vardır.

6-) Burada anlatılan hata ihtimali, ilhamı tamamen değersiz mi yapar?

Hayır, değersiz yapmaz; sadece kesin hadis hükmünde görülmemesi gerektiğini gösterir.

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında dilden dile dolaşan hikâyelerin hangi özelliği vurgulanıyor?

Toplum içinde yerleşip ibret ve öğüt taşıyan sözler hâline gelmeleri vurgulanıyor.

8-) Peygamberimizin bu tarz anlatımları kullanması, doğrudan hüküm cümlesi kurmaktan hangi yönde ayrılır?

Daha dolaylı, temsilî ve insanların zihninde iz bırakan bir anlatım sunar.

9-) Dört asıl birlikte ele alındığında, rivayetlerdeki bazı zayıflıkların tek bir sebebi mi vardır?

Hayır, birden fazla sebep vardır; eski kültür etkisi, yorum karışması, ilhamın hadis sanılması ve temsilî anlatım bunlardandır.

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da anlatılan durum, farklı kültürlerden gelen bilgilerin dinî anlayışı nasıl etkileyebileceğini gösteriyor?

Yanlış bilgiler ayıklanmazsa, insanlar onları dinin parçası sanabilir.

2-) Bu asıldan hareketle, yeni Müslüman olan bir âlimin her eski bilgisinin doğru kabul edilmesi uygun mudur?

Uygun değildir; önce o bilginin doğruluğu ve kaynağı incelenmelidir.

3-) Dördüncü Asıl'a göre, hadisi nakleden kişinin kendi görüşü ile hadisin aslı birbirine karışır mı ne olur?

Sonraki nesiller, kişisel yorumu hadisin sözü zannedebilir.

4-) Böyle bir karışıklık rivayetlerin değerlendirilmesinde nasıl bir yanlışa sebep olur?

Asıl metinle ilgisi olmayan bir hata yüzünden rivayet hakkında olumsuz hüküm verilebilir.

5-) Beşinci Asıl'da veli kullara gelen bazı manalar neden dikkatle ele alınmalıdır?

Çünkü manevî kaynaklı olsa da araya hata karışabilir.

6-) Burada "hadis telakki edilmek" ifadesinden ne anlaşılır?

Hadis olmadığı hâlde hadis gibi kabul edilmesi anlaşılır.

7-) Altıncı Asıl'da yaygın hikâyelerin gerçek anlamı yerine hangi yönü önemseniyor?

Hangi maksatla söylendiği ve ne ders verdiği önemseniyor.

8-) Bu tür anlatımlarda görülen eksiklik veya gerçek anlamla uyuşmama kime bağlanıyor?

Halk arasında yayılma biçimine, örf ve alışkanlıklara bağlanıyor.

9-) Bu bölümün tamamından, hadisler konusunda nasıl bir anlayış geliştirmek gerekir?

Acele hüküm vermeyen, kaynakları ayıran, yorumla aslı karıştırmayan dikkatli bir anlayış geliştirmek gerekir.

8sinif 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da geçen açıklamaya göre, bazı yanlış bilgiler İslâmî bilgiymiş gibi neden görülmüştür? Çünkü eski dinlerden gelen âlimler önceki bilgilerini de beraber getirmiş, bunların bir kısmı ayırt edilmeden kabul edilmiştir.

2-) Burada anlatılan mesele daha çok bilinçli bir yalan mı, yoksa karıştırma ve yanlış zannetme mi? Daha çok karıştırma ve yanlış zannetmedir.

3-) Dördüncü Asıl'da hadisin metniyle karıştırılan şeyler, rivayet edenlerin hangi yönleriyle ilgilidir? Kendi ifadeleri ve kendi anlayışlarıyla ilgilidir.

4-) İnsan hataya açık olduğuna göre, ravilerin yorumlarını değerlendirirken nasıl davranılmalıdır? Hadisin aslından ayırarak dikkatle değerlendirmek gerekir.

5-) Beşinci Asıl'da ilham alan kimselerin sözleri neden doğrudan bağlayıcı hadis derecesine çıkarılmıyor?

Çünkü o sözler hata ihtimali taşıyabilir ve vahiy gibi korunmuş değildir.

6-) Bu asıl, manevî tecrübeler ile dinin kesin delilleri arasında nasıl bir fark koyuyor?

Manevî tecrübeleri saygıyla karşılıyor ama kesin delille aynı seviyeye yerleştirmiyor.

7-) Altıncı Asıl'a göre halk arasında yaygınlaşmış bazı anlatılar hangi bakımdan değerlendirilmelidir? Eğitim ve öğüt verme amacına göre değerlendirilmelidir.

8-) Eğer bu anlatımların zahirinde bir eksiklik varsa, bunun sebebi nerede aranmalıdır?

Halkın kullanımında ve yaygın anlatım tarzında aranmalıdır.

9-) Bu dört asılın ortak dersi nedir?

Rivayetlerde görülen her zorluğu hemen inkâr sebebi yapmamak, önce kaynağı, yorum payını ve anlatım şeklini anlamaya çalışmaktır.